

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
результатів навчання учнів з громадянської та
історичної освітньої галузі
5–9 класи НУШ

1. Загальні положення

Ці критерії визначають підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з предметів та інтегрованих курсів громадянської та історичної освітньої галузі.

Критерії розроблено відповідно до *Закону України «Про повну загальну середню освіту»*, *Державного стандарту базової середньої освіти*, *наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»* та *наказу Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2026 року № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»*.

Оцінювання має бути справедливим, неупередженим, об'єктивним, незалежним, недискримінаційним та здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності.

2. Види оцінювання

Для оцінювання результатів навчання учнів застосовуються **формувальне, поточне та підсумкове оцінювання**.

Формувальне оцінювання здійснюється з метою відстеження навчального поступу учня або учениці, визначення навчальних потреб, труднощів та надання своєчасного зворотного зв'язку.

Поточне оцінювання здійснюється в процесі навчальної діяльності учнів та дає можливість визначати рівень досягнення окремих результатів навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюється за тематичною системою з метою встановлення рівня досягнення учнями результатів навчання після завершення вивчення відповідної теми або тематичного блоку.

3. Рівні оцінювання результатів навчання

Початковий рівень — 1–3 бали

Учень / учениця виконує окремі навчальні дії переважно за допомогою вчителя, розпізнає окремі факти, поняття, події та явища. Відтворює незначну частину навчального матеріалу. Виконує найпростіші завдання за зразком або з допомогою. Відповіді є фрагментарними та неповними.

Середній рівень — 4–6 балів

Учень / учениця відтворює основний зміст навчального матеріалу, розуміє окремі історичні та суспільні явища й поняття. Виконує типові навчальні завдання, переважно застосовуючи відомий спосіб дії. Може встановлювати окремі зв'язки між подіями та явищами, формулювати прості висновки.

Достатній рівень — 7–9 балів

Учень / учениця самостійно застосовує знання та вміння в типових навчальних ситуаціях, аналізує історичні й суспільні явища, працює з інформацією та джерелами. Встановлює причинно-наслідкові та інші взаємозв'язки, порівнює явища, формулює висновки та аргументує власну позицію.

Високий рівень — 10–12 балів

Учень / учениця демонструє глибоке та системне розуміння навчального матеріалу, самостійно застосовує знання в нових і проблемних ситуаціях. Критично аналізує інформацію, порівнює різні точки зору, аргументовано оцінює історичні та суспільні явища, формулює самостійні й обґрунтовані висновки.

4. Критерії оцінювання окремих видів навчальної діяльності

Усна відповідь

Під час оцінювання усної відповіді враховуються правильність і повнота викладення навчального матеріалу, розуміння історичних та суспільних процесів, використання відповідних понять і термінів, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати явища та процеси, формулювати й аргументувати власні висновки.

Бал Критерії оцінювання

1–3	Учень / учениця відтворює окремі факти або поняття за допомогою вчителя. Відповідь фрагментарна та неповна.
4–6	Відтворює основний зміст навчального матеріалу, називає основні події, поняття або явища, допускаючи неточності.

- 7–9 Самостійно та послідовно викладає навчальний матеріал, встановлює основні взаємозв'язки, аналізує окремі явища та формулює висновки.
- 10–12 Демонструє глибоке та системне розуміння матеріалу, самостійно аналізує історичні й суспільні процеси, аргументовано висловлює власну позицію та формулює обґрунтовані висновки.

Письмова відповідь

Під час оцінювання письмової відповіді враховуються правильність виконання завдань, повнота відповідей, уміння застосовувати набуті знання, аналізувати інформацію, встановлювати взаємозв'язки, аргументувати власну думку та формулювати висновки.

Бал Критерії оцінювання

- 1–3 Виконує окремі завдання або відтворює окремі факти й поняття за допомогою вчителя. Значна частина завдань не виконана або виконана неправильно.
- 4–6 Виконує основну частину завдань, відтворює навчальний матеріал у межах засвоєного, допускає помилки та неточності.
- 7–9 Правильно виконує більшість завдань, застосовує знання, встановлює взаємозв'язки, аналізує інформацію та формулює висновки.
- 10–12 Повно та правильно виконує завдання, самостійно застосовує знання в нових ситуаціях, аналізує інформацію, аргументує відповіді та формулює обґрунтовані висновки.

Контурна карта

Під час оцінювання роботи з контурною картою враховуються правильність визначення та позначення історичних об'єктів, територій, держав, напрямків руху та інших об'єктів відповідно до завдання, уміння орієнтуватися в історичному просторі, правильність використання умовних позначень, акуратність і повнота виконання роботи.

Бал Критерії оцінювання

- 1–3 Учень / учениця може позначити окремі об'єкти лише за допомогою вчителя. Значна частина завдань не виконана.
- 4–6 Позначає окремі історичні об'єкти та території, допускає помилки в їх розташуванні або позначенні. Робота виконана частково.
- 7–9 Правильно позначає більшість визначених об'єктів, орієнтується в історичному просторі, допускає незначні неточності.

10–1 Повністю та правильно виконує завдання, упевнено орієнтується в
2 історичному просторі, правильно використовує умовні позначення, виконує роботу повно й акуратно.

5. Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється в процесі навчальної діяльності учнів та спрямоване на визначення рівня досягнення ними окремих результатів навчання.

Для поточного оцінювання можуть використовуватися усні відповіді, письмові завдання, тестові роботи, робота з історичними та іншими джерелами інформації, контурні карти, практичні роботи, дослідницькі завдання, навчальні проекти та інші види навчальної діяльності.

Поточна оцінка визначається відповідно до результату виконання конкретного навчального завдання та рівня досягнення учнем або ученицею визначених результатів навчання.

6. Підсумкове оцінювання

Підсумкове оцінювання здійснюється за тематичною системою після завершення вивчення відповідної теми або тематичного блоку.

Тематичне оцінювання має на меті визначення рівня досягнення учнями результатів навчання, передбачених навчальною програмою в межах відповідної теми.

Тематична оцінка може встановлюватися на основі результатів виконання учнями різних видів навчальної діяльності та підсумкових завдань. Форму та зміст тематичного оцінювання визначає вчитель відповідно до особливостей навчального предмета або інтегрованого курсу та результатів навчання, що підлягають оцінюванню.

Тематичне оцінювання може здійснюватися у формі письмової роботи, тестування, практичної роботи, роботи з історичними джерелами, виконання комплексних завдань або інших видів діяльності, що дають можливість встановити рівень досягнення учнями визначених результатів навчання.